

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

י"ח בניסן - ג' דחזה"מ פסח תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - מ"ו

1. קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה מי יכול לעכב הקידושין?

א. רב - בין היא ובין אביה יכולין לעכב. [כיון שבשעת קבלת הקידושין עוד לא נתרצה האב' יכולה לחזור בה ולא יועיל ריצוי האב].

ב. רב אסי - אביה ולא היא.

והקשו על רב אסי - שהרי דרשו שאף היא עצמה יכולה למאן 'אם מאן ימאן מכל מקום' ולכאורה מדובר שפיתה אותה לקידושין ואח"כ חזרה בה.

ורב אסי יכול לתרץ שמדובר בפיתוי שלא לשם קידושין, ולחדש שמשלם קנס כמפותה.

2. משנה - כיצד הדין כשקידשה בכמה חלקים?

א. התקדשי לי בתמרה זו, התקדשי לי בזו, אם יש באחת מהן שוה פרוטה - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת. [וכר"ש]

ב. בזו ובזו ובזו, אם יש שוה פרוטה בכולן - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת.

3. המשך המשנה - היתה אוכלת ראשונה ראשונה - אינה מקודשת עד שיהא באחת מהן שוה פרוטה. האם זה כלפי הרישא או כלפי הסיפא?

א. רב ושמואל - על הרישא והכוונה לא מיבעיא אם מנחת, שרק אם יש שוה פרוטה מקודשת, אלא אפילו אם אוכלת לא אומרים שמקורבת הנאתה וגמרה והקנתה את עצמה אף בפחות מש"פ.

ב. רבי אמי - על הסיפא, והכוונה עד שיהא באחרונה שוה פרוטה. ורבא למד מדבריו ג' דינים.

א. המקדש במלוה - אינה מקודשת, [שאם מקודשת אף אם בראשונה יש שוה פרוטה יחשב כמלוה].

ב. המקדש במלוה ופרוטה - דעתה אפרוטה, [ולכן כאן אין דעתה על כל התמרות הראשונות].

ג. ושמע מינה מעות בעלמא חוזרים [והמעות הראשונות שנחשבות למלוה חוזרים].

4. המקדש אחותו - מה דין המעות?

א. רב - מעות חוזרים, כיון שאדם יודע שאין קידושין תופסין באחותו, וגמר ונתן לשום פקדון [ואם יאמר לה לשם פקדון לא תקבל].

ב. שמואל - מעות מתנה, כיון שאדם יודע וכו' וגמר ונתן לשום מתנה. [ואם יאמר לה במפורש תתביש].

5. המפריש חלתו קמח - אינו חלה [כיון שרק עיסה מתחייבת 'עריסותכס'] וגזל ביד כהן. מדוע גזל ביד כהן?

א. בהו"א - הקשו מכאן על שמואל שגמר ונתן לשום מתנה.

ב. וביארו - הטעם שהכהן צריך להחזיר, כדי שלא תצא תקלה שיסבור שיש לה דין חלה, וילוש עמה עיסה אחרת שיחד מצטרף לשיעור חלה ובכך יאכל טבל, ואע"פ שאדם יודע שאין מפרישים חלה קמח, אך טועה לחשוב שהטעם משום טירחא דכהן, ומוחל הוא..

6. מדוע שהקמח לא יחשב תרומה ולא תאכל עד שיוציא עליה חלה ממקום אחר,

כשם ששנינו: המפריש מן הנקוב שחייב בתרומה מדאורייתא, על שאינו נקוב שחייב מדרבנן - נחשב תרומה, ולא תאכל עד שיוציא עליה תרומה ומעשר ממקום אחר, ומשמע שיכול להחזיק בטבל גמור לבגתיים. כיצד מתיישב?

א. בשני כלים [כמו בעציצים] ישמע ויחזור ויפריש, אך בכלי אחד [כמו בקמח] לא ישמע וצריך לתקן שיחזיר.

ב. איבעית אימא - הכהן אכן ישמע - אלא שהבעל הבית יסבור שנתקנה עיסתו, ויבא לאוכלה בטיבלה, ואע"פ שאדם יודע שאין מפרישין חלה קמח, אך טועה לחשוב שאם הכהן מקבל ע"ע את הטרחה מועיל.

7. מדוע אמרו בכלי אחד 'לא צאית' הרי שנינו 'התורם קישות ונמצא מרה, אבטיח ונמצאת סרוח' - תרומה, ויחזור ויתרום?

שונה הדין שם שמדאורייתא נחשב תרומה, כד' אלעאי: מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה? שנאמר: ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבנו. ואם אינו קדוש לא היה שייך נשיאות חטא.